РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
София 1040, бул. "Христо Ботев" 55

№ 330 – юни 2017

АГРОСТАТИСТИКА

Дейност на кланиците за червено месо и производство на месо в България през 2016 година

През 2016 година е произведено 102 716 тона червено месо (в кланично тегло) – 75% от месото е добито в регистрирани кланици, а 25% – в стопанствата.

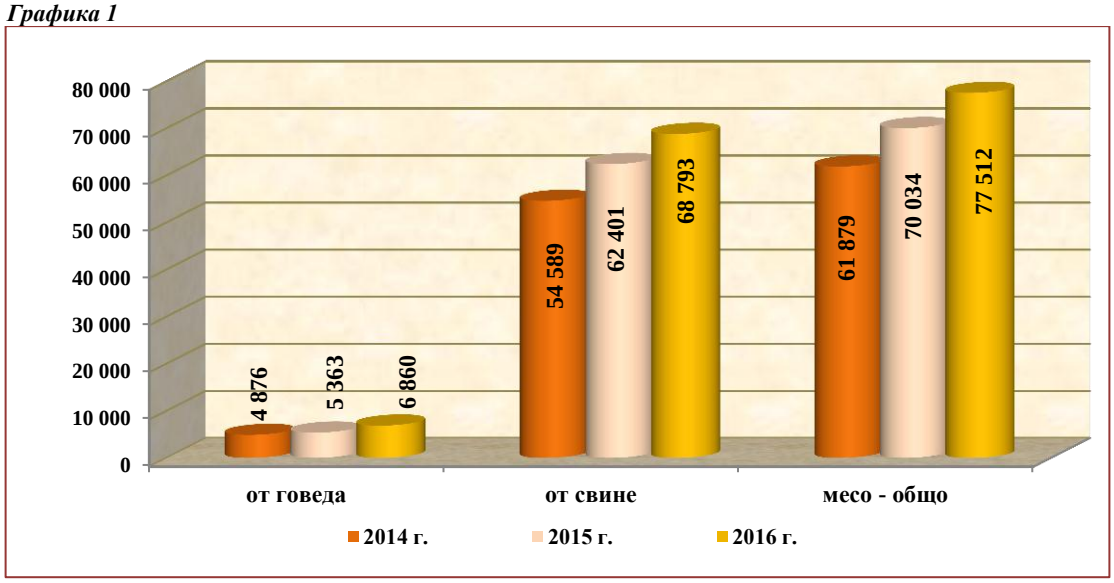
През 2016 година на територията на страната са работили 76 кланици, с 3 повече в сравнение с 2015 година. Всички кланици са одобрени за извършване на вътреобщностна търговия, съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход.

Произведеното месо в кланиците през 2016 година е 77 512 тона или с 10.7% повече от 2015 г. (таблица 1). Броят на закланите животни през 2016 г. намалява с 1.4% в сравнение с 2015 г. Закланите животни директно в стопанства през 2016 г. достига 961.8 хил. броя и намалява с 4.5% в сравнение с предходния период. Произведеното месо в стопанствата (25 204 тона) е по-малко с 14.8% спрямо 2015 година.

През 2016 година в кланиците се колят различни видове и категории животни. В 38 от анкетираните кланици се извършва клане на едър рогат добитък (ЕРД). В 69 кланици се колят свине, в 50 – дребен рогат добитък (ДРД), а в 9 – биволи и еднокопитни. Кланиците, специализирани за клане само на свине, са 17.

Промишлено производство на червено месо в България
(тонове кланично тегло)

Графика 1

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Резултати и анализи

Таблица 1

Дейност на кланиците за червено месо през 2016 година

Видове и категории животни	Кла-ници	Заклани животни		Отношение кланично/ живо тегло	Живо тегло		Кланично тегло		Изменение 2016 / 2015	
	(брой)	Общо (хил. броя)	в т.ч. на ишлеме (хил. бр.)		Общо (тонове)	Средно (кг)	Общо (тонове)	Средно (кг)	Заклани животни %	Кланично тегло (общо) %
Телета под или на 8 месеца	26	1.1	0.3	0.50	207.4	188.5	104.6	95.1	120.0%	85.8%
Млади говеда над 8 и под 12 м.	34	4.0	1.7	0.49	1 350.0	337.5	654.9	163.7	14.3%	9.2%
Юници	26	3.2	0.7	0.49	1 348.9	421.5	655.7	204.9	-3.0%	-5.3%
Крави	36	15.9	2.4	0.46	8 102.9	509.6	3 707.6	233.2	28.2%	31.3%
Бикове и волове	32	8.2	2.7	0.49	3 538.7	431.5	1 736.9	211.8	41.4%	45.8%
Общо говеда	**44**	**32.4**	**7.8**	**0.47**	**14 547.9**	**449.0**	**6 859.7**	**211.7**	**27.1%**	**27.9%**
Угоени свине	69	1 031.4	235.7	0.64	105 586.9	102.4	67100.2	65.1	9.8%	10.2%
в т.ч. обработени чрез парене	6	135.4	90.8	0.68	14 465.8	106.8	9860.8	72.8	7.9%	6.9%
Други свине (прасенца до 50 кг., бракувани свине-майки и нерези)	**30**	15.8	2.7	0.61	2 767.9	176.5	1693.1	**107.8**	**-2.5%**	10.7%
Общо свине	**69**	**1 047.2**	**238.4**	**0.63**	**108 354.8**	**103.5**	**68 793.3**	**65.7**	**9.6%**	**10.2%**
Общо овце и кози	**50**	**230.8**	**180.3**	**0**	**3 894.2**	**16.9**	**1 777.9**	**7.7**	**с**	**с**
Биволи и еднокопитни	**9**	**0.4**	**0.2**	///	**160.2**	**400.5**	**80.6**	**0.5**	**с**	**с**
Общо	**76**	**1 310.8**	**426.7**	///	**126 957.1**	///	**77 511.5**	///	**-1.4%**	**10.7%**

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2016 г."

През 2016 година закланите говеда в кланици са с 27.1% повече в сравнение с 2015 година, а кланичното им тегло е повече с 27.9% (*таблица 1*). Броят на закланите телета в категорията до 8 месеца и на младите говеда от 8 до 12 месеца се увеличава съответно със 120.0% и 14.3%, а месото от тях е повече съответно с 85.5% и 9.2%. Броят на закланите крави се увеличава с 27.4% в сравнение с предходния период. Произведеното свинско месо е с 10.2% повече в сравнение с 2015 година. Броят на закланите угоени свине се увеличава с 9.8%, както и произведеното месо с 10.2%. спрямо 2015 година. Наблюдава се увеличение на закланите животни и кланичното тегло при категорията други свине с 12.6% и 14.3% спрямо същия показател през 2015 година.

АНКЕТАТА

Целта на анкетата е да се определи обемът на кланетата на животни от видовете едър рогат добитък (говеда и биволи), дребен рогат добитък (овце и кози), свине и еднокопитни през 2016 година в кланиците на територията на България.

Списъкът на кланиците за анкетиране е съставен на базата на всички налични източници – списък на кланиците, анкетирани през последните години и регистъра на Българската агенция по безопасност на храните. Всички 76 кланици, с дейност през 2016 година, са интервюирани.

Въпросникът се състои от следните основни части – административна информация за кланиците, юридически статут, продължителност на дейността през годината, брой, живо тегло и кланично тегло на закланите говеда, биволи, свине, овце, кози и еднокопитни, закланите на ишлеме животни.

Годишната анкета се реализира от експерти по агростатистика от 28-те областни дирекции "Земеделие" към Министерството на земеделието, храните и горите, които посещават на място всички кланици и попълват статистически въпросници. При провеждане на изследването са използвани дефинициите за кланично тегло и за категории животни, в съответствие с изискванията на ЕС, определени с Регламент (ЕО) № 1165/2008 относно статистиката на селскостопанските животни и месото.

Юридически статут на кланиците през 2016 година

През 2016 година кланиците, регистрирани като търговски дружества, са с 6 повече. В тях са заклани 1.168 млн. броя животни и е произведено 68 257.7 тона месо Намалява броят на регистрираните еднолични търговци (ЕТ), като в тези кланици са заклани 142.7 хил. броя животни и е добито 9 253.8 тона месо.

Таблица 2

Юридически статут	Брой кланици	Дял от броя на закланите животни	Дял от произведе-ното месо
Еднолични търговци	8	10.9%	11.9%
Търговски дружества и др.	68	89.1%	88.1%
Общо	**76**	**100.0%**	**100.0%**

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо през 2016 г."

Промишлено производство на месо през 2016 година по статистически райони (NUTS 2)

С дял от 29.4% от общото производство на червено месо през 2016 г. и 26.5% от свинското месо Южният централен район заема първо място за страната. Следва Северният централен район с дял 20.6% от общо произведеното месо и 19.8% от добитото свинско месо. Североизточният район е с дял 18.0% от общото производство на червено месо, а Северозападният район е с дял 13.7%. Следва Югоизточният район – с дял 13.5% и Югозападният район – с дял 4.9% от произведеното месо.

Таблица 3

Райони	Кла-ници (брой)	Общо месо - кланично тегло (тонове)	в т.ч. месо от свине (тонове)	Изменение на "общо месо" - 2016/2015
Северозападен	13	10 615.3	10 002.4	24.2%
Северен централен	13	15 934.1	13 618.7	9.1%
Североизточен	17	13 964.4	13 479.0	0.9%
Югоизточен	11	10 427.9	10 052.5	5.8%
Югозападен	10	3 797.8	3 391.5	-1.6%
Южен централен	14	22 772.0	18 249.2	17.9%
Общо за страната	**76**	**77 511.5**	**68 793.3**	**10.7%**

Източник: МЗГХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо"

На графики 2, 3 и 4 са показани промените в основните показатели от дейността на кланиците за червено месо в България по месеци за 2016 г., съпоставени със същите показатели за 2015 г.

Графика 2

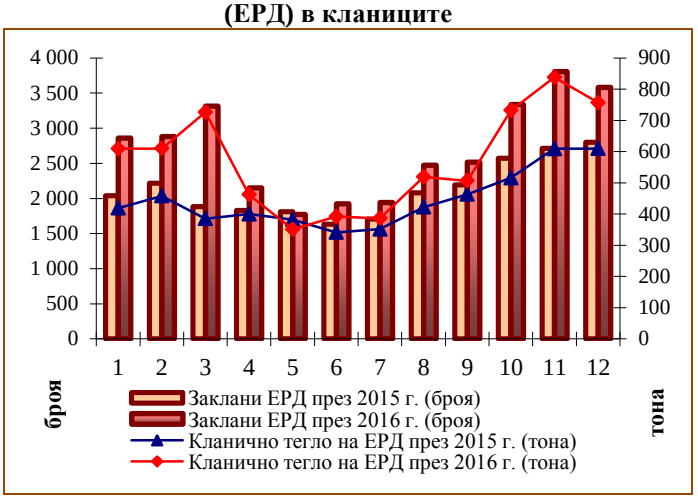
Месечно производство на червено месо в кланиците

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 3

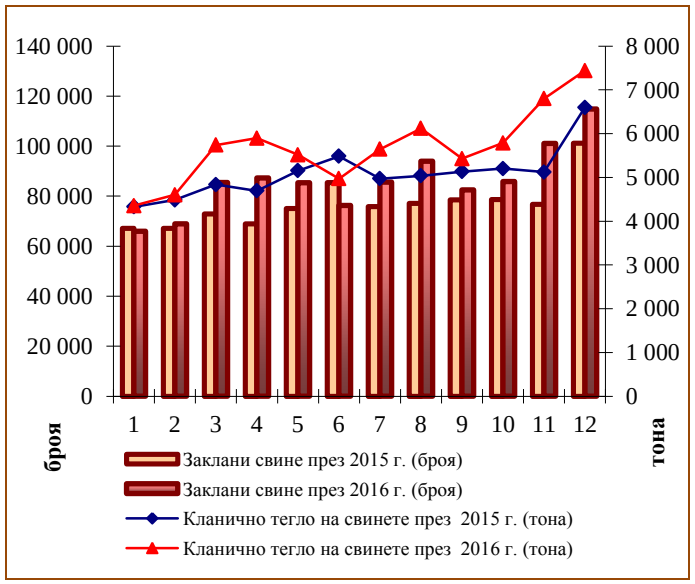
Месечно производство на месо от говеда и биволи (ЕРД) в кланиците

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 4

Месечно производство на месо от свине в кланиците

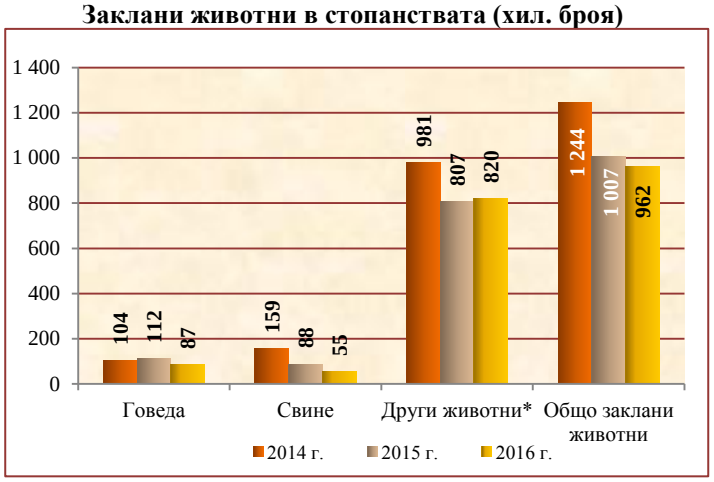
Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Производство на месо в животновъдните стопанства през 2016 година

Резултатите от анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2016 година", проведена от отдел "Агростатистика" при МЗХГ, показват, че закланите животни (961.8 хил. броя) директно в животновъдните стопанства през 2016 г. са с 4.7% по-малко в сравнение с 2015 г. *(графика 5)*. От закланите в стопанствата животни най-голям е делът на закланите овце.

Графика 5

Заклани животни в стопанствата (хил. броя)

* В "Други животни" са включени закланите биволи и дребен рогат добитък.

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември"

Броят на закланите свине намалява с 37.7%, а броят на закланите говеда намалява с 23.0%. По-съществено е намалението на закланите юници (–88.5%) в сравнение с предходната година. При телетата до 8 месеца, агнетата до 1 година и яретата до 1 година се наблюдава увеличение на средното живо тегло при клането. При прасенцата до 50 кг средното живо тегло е по-ниско спрямо предходната година с 30.9%.

Таблица 4

Производство на месо в стопанствата

Категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	71.0	15 349.2	7 619.9
Други говеда	15.1	6 338.9	2 982.9
Общо говеда	**86.1**	**21 688.1**	**10 602.8**
Угоени свине	**48.7**	**6 393.8**	**4 059.5**
Други свине (прасенца до 50 кг., бракувани свине-майки и нерези)	6.2	631.8	389.2
Общо свине	**54.9**	**7 025.6**	**4 448.7**
Общо овце и кози (ДРД)	**819.7**	**21 590.3**	**10 005.6**
Биволи	**1.1**	**301.2**	**147.0**
Общо	**961.8**	**50 605.2**	**25 204.1**

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2016 г."

В стопанствата през 2016 година е произведено 25 204.1 тона червено месо – с 14.9% по-малко в сравнение с предходната година *(таблица 4)*. Добитото червено месо в стопанствата представлява 24.5% от общо произведеното червено месо в страната. Свинското месо намалява с 35.1% и заема 17.7% от общо произведеното месо в стопанствата. Делът на месото от говеда е 42.1%. В стопанствата е произведено с 19.6% по-малко говеждо месо спрямо 2015 година.

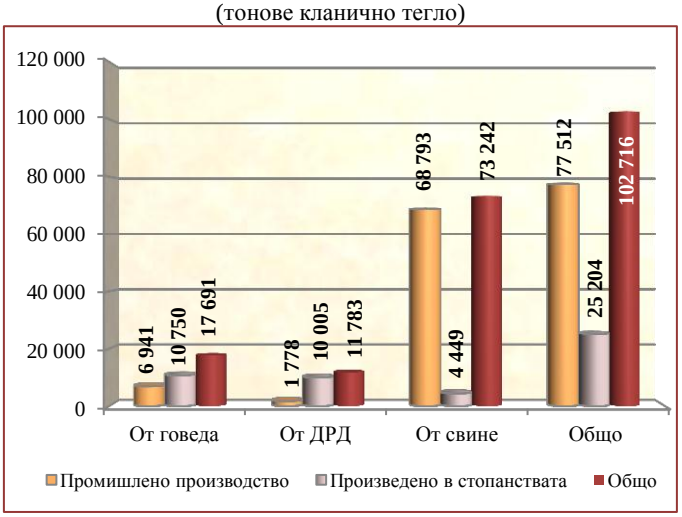
Общо производство на червено месо в страната през 2016 година

Общо добитото месо от ЕРД, свине и ДРД в страната през 2016 година, съгласно предоставените данни от кланиците и животновъдните стопанства, е 102 715.6 тона, което е с 3.1% повече спрямо 2015 година.

През 2016 г. промишлено произведеното месо (77 512 т) представлява 75.5% от количеството произведено червено месо в страната *(графика 6)*. Делът на свинското месо от кланиците достига 66.9% от общо добитото свинско месо.

Графика 6

Производство на червено месо през 2016 година
(тонове клинично тегло)

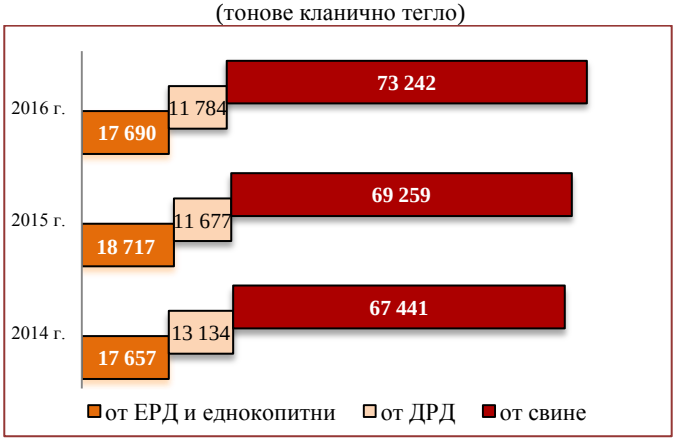

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2016 г."и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2016 г."

Произведеното месо от говеда и биволи през 2016 година е с 6.7% по-малко спрямо 2015 година (*графика 7*). През 2016 г. произведеното месо от овце и кози се увеличава с 0.9% в сравнение с 2015 г., а свинското месо се увеличава с 5.8% през изследвания период.

Графика 7

Производство на червено месо в страната по видове
(тонове клинично тегло)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Териториални единици за статистически цели NUTS 2, съгласно Регламент (ЕО) № 31/2011

Северозападен: Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
Северен централен: Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра;
Североизточен: Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
Югоизточен: Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
Югозападен: София-столица, София, Благоевград, Кюстендил, Перник;
Южен централен: Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Броят на закланите животни през 2016 година е с 2.7% по-малко в сравнение с 2015 г. Закланите свине са с 5.6% повече, а говедата са по-малко с 13.4%. Закланите кози в сравнение с предходната година се увеличават с 0.6%, а овцете намаляват с 10.7% *(таблица 5)*.

Таблица 5

ПРОИЗВОДСТВО НА МЕСО В БЪЛГАРИЯ

Видове и категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	**76.1**	**16 906.6**	**8 379.4**
Други говеда	**42.4**	**19 329.5**	**9 083.1**
Общо говеда	**118.5**	**36 236.1**	**17 462.5**
Прасета до 50 кг	7.3	**176.9**	**123.1**
Угоени свине	**1 080.1**	**111 980.7**	**71 159.7**
Други свине	14.7	3 222.8	1 959.2
Общо свине	**1 102.1**	**115 380.4**	**73 242.0**
Агнета до 1 година	813.7	18 043.2	8 187.7
Други овце	62.1	3 310.3	1 645.9
Общо овце	**875.8**	**21 353.5**	**9 833.6**
Ярета до 1 година	154.5	3 228.5	1 542.2
Други кози	20.2	902.5	407.7
Общо кози	**174.7**	**4 131.0**	**1 949.9**
Биволи и еднокопитни	1.5	461.4	227.6
Общо	**2 272.6**	**177 562.4**	**102 715.6**

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2016 г." и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2016 г."

ВЪТРЕШНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА МЕСО В БЪЛГАРИЯ

През 2016 година вътрешното потребление на червено месо се увеличава с 4.4% в сравнение с 2015 година *(таблица 6)*.

През 2016 година нараства износът на червено месо с над 27%, а при вноса се наблюдава увеличение от 6.7% в сравнение с предходната година.

Таблица 6

Вид месо	Произведено месо в страната (тонове)	Внос* (тонове)	Износ* (тонове)	Вътрешно потребление (тонове)
от говеда	17 462.5	15 851.1	4 565.7	28 747.9
от свине	73 242.0	135 804.9	4 365.7	204 681.2
от овце и кози	11 783.5	2 445.5	997.5	13 231.5
от други животни	227.6	1 972.8	1 630.4	570.0
Общо	**102 715.6**	**156 074.3**	**11 559.3**	**247 230.6**

***** Предварителни данни за 2016 година за външната търговия на месо, карантия и преработени месни продукти по тарифните кодове на Митническата тарифа.

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"; НСИ

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените резултати не са публикувани и/или са включени в обобщаваща позиция, или са заместени с "**с**" (конфиденциални данни). Това са случаите, когато:

- има по-малко от 3 кланици в разглежданата категория;
- една от кланиците в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Публикацията е приключена редакционно на 30.06.2017 г.

Предпечат и редакция: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

За повече информация: МЗХГ, отдел "Агростатистика"
Тел.: 02/98511 220; E-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХ- http:// www.mzh.government.bg